

Takiego chcemy ministra rolnictwa!

Nawiązanie konstruktywnego dialogu ze stroną ukraińską, uregulowanie rynków rolnych i zbudowanie strategii dla poszczególnych sektorów rolnych to najważniejsze zadania, jakie w najbliższym czasie czekają nowego ministra rolnictwa według przedstawicieli branży.

W ich opinii nowy szef ministerstwa rolnictwa powinien mieć odwagę odrzucać populistyczne pomysły oraz stać w obronie polskich rolników w trakcie negocjacji z Komisją Europejską, a także umiejętnie słuchać głosów ze środowiska agro. Kto, zgodnie z tymi oczekiwaniami, jest najlepszym kandydatem na to ważne stanowisko w rządzie?

Wszystko wskazuje na to, że wkrótce

z teką ministra rolnictwa pożegna się Anna Gembicka, która, mimo zaprzysiężenia, raczej nie uzyska poparcia większości sejmowej. W chwili wydania tego numeru gazety do druku, tj. 30 listopada, nie jest więc znane nazwisko osoby, która miałaby objąć to ważne stanowisko na następną kadencję. Do czterech przedstawicieli najprężniej działających organizacji rolniczych w Polsce wysłaliśmy

te same 3 pytania. Pierwsze z nich dotyczy wskazania najpilniejszych spraw, którymi powinien zająć się nowy minister rolnictwa. W kolejnym prosimy o podanie cech, jakimi powinien charakteryzować się nowy szef gabinetu rolnictwa? Ostatnie natomiast dotyczy wytypowania własnego kandydata. Niektóre odpowiedzi mogą zaskakiwać.

Dorota Andrzejewska

JACEK ZARZECKI PREZES POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW I PRODUCENTÓW BYDŁA MIĘSNEGO

1. Jakie są trzy najpilniejsze sprawy, którymi powinien zająć się nowy minister rolnictwa?

W dzisiejszym rolnictwie ciężko mówić o sprawach ważnych i mniej ważnych. Każda ma znaczenie, bo rolnictwo to system naczyń powiązanych i mających na siebie wpływ. To, co wydaje się jednak najważniejsze na dziś, to przedstawienie planu pracy resortu, inicjatyw strategicznych dla poszczególnych branż. Dzisiaj żadna branża w Polsce, oprócz sektora wołowiny, nie ma swojej strategii, więc stworzenie takich dokumentów kluczowych, wspólnie z poszczególnymi sektorami, powinno być priorytetem. Jednak, żeby to nie był martwy dokument, musi nowy minister mieć determinację, żeby te strategie w swoim zakresie wdrażać. Kolejna rzecz to przegląd obecnej legislacji i likwidowanie nikomu niepotrzebnych czy wzajemnie sprzecznych przepisów. Prawo musi być jasne i przejrzyste. I sprawa trzecia - mniejsza biurokracja poprzez zmianę podejścia do tworzenia dokumentów przez rolników. Skoro system ARIMR posiada wszystkie dane odnośnie rolnika, to przy różnego rodzaju działaniach nie ma sensu wpisywania po raz 1283 tych samych danych. I ostatnia rzecz, ale równie ważna: ochrona tradycyjnego rolnictwa przed zakusami lobby antyhodowlanego, walka z dezinformacją żywnościową i reprezentowanie interesów polskich rolników na arenie międzynarodowej, a także ułożenie sobie dobrych relacji z europejskim komisarzem ds. rolnictwa.

2. Proszę podać, jakimi trzema najważniejszymi cechami powinien charakteryzować się nowy szef gabinetu rolnictwa?

Bycie ministrem rolnictwa to nie konkurs piękności, a ciężka,

niewdzięczna robota, gdzie rzadko kto za nią podziękuje. Według mnie do tych cech ministra rolnictwa powinna należeć umiejętność słuchania branż, zrozumienie tego, że jako organizacje rolnicze chcemy brać współodpowiedzialność za rolnictwo w Polsce. Konieczne jest też przedstawienie przez niego jasnej wizji tego, co się chce osiągnąć na tym stanowisku, żeby to było zarządzanie, a nie administrowanie lub gaszenie pożarów.

3. Kto, według pana, jest osobą, która ma największe kompetencje, by stanowisko ministra rolnictwa objąć?

To pytanie z serii tych osobowych. Zawsze najtrudniejszych. Do tychczas, jako prezes związku, współpracowałem w ciągu 6 lat z 5 ministrami rolnictwa i z każdym współpraca układała mi się dobrze. Z ministrem Grzegorzem Pudą nie mieliśmy, co prawda, łatwych początków, jednak z czasem znaleźliśmy wspólny język. Jeśli jednak mam wskazać kandydatów na stanowisko ministra rolnictwa, to biorę jedynie pod uwagę alfabetycznie: Stefan Krajewski, Czesław Siekierski, Zbigniew Ziejewski z PSL, a jeżeli miałby być to ktoś z PO to Dorota Niedziela lub Arkadiusz Myrcha. Trzech pierwszych zna rolnictwo jak niewielu polityków w Polsce, to praktycy. Dodatkowo Czesław Siekierski to były przewodniczący komisji rolnictwa w PE. Dorota Niedziela to lekarz, wieloletnia posłanka, była wiceminister środowiska od lat w komisji rolnictwa, osoba ciesząca się dużym szacunkiem wśród rolników. Zaskoczeniem może być ostatnie nazwisko. Arkadiusz Myrcha to osoba niezwiązana z rolnictwem w żaden sposób, ale reprezentująca nowy styl zarządzania i nowoczesne podejście, jednak bez tego odchyłu w kierunku ekooszołomstwa czy ideologii antyhodowlanej. To mogłaby być ciekawa, chociaż dla wielu, kontrowersyjna kandydatura.

WIKTOR SZMULEWICZ PREZES KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

1. Jakie są trzy najpilniejsze sprawy, którymi powinien zająć się nowy minister rolnictwa?

- przegląd WPR i działań Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- sprawa członkostwa Ukrainy w UE i zabezpieczenie polskich rolników,
- uregulowanie opłacalności produkcji rolnej (uregulowanie rynków rolnych).

2. Proszę podać, jakimi trzema najważniejszymi cechami

powinien charakteryzować się nowy szef gabinetu rolnictwa?

- znajomość problemów w rolnictwie,
- mocna pozycja ministra rolnictwa w rządzie,
- umiejętność negocjacji z Komisją Europejską w obronie interesów polskich rolników.

3. Kto, według pana, jest osobą, która ma największe kompetencje, by stanowisko ministra rolnictwa objąć?

Nie mam zdania co do osoby, to są decyzje polityczne. Osoba, która zostanie ministrem rolnictwa, powinna charakteryzować się wcześniej wspomnianymi cechami.

ALEKSANDER DARGIEWICZ PREZES ZARZĄDU, KRAJOWY ZWIĄZEK PRACODAWCÓW PRODUCENTÓW TRZODY CHLEWNEJ POLPIG:

1. Jakie są trzy najpilniejsze sprawy, którymi powinien zająć się nowy minister rolnictwa?

Pilnych tematów jest wiele, a ich negatywne działanie narasta od wielu lat. Branża wieprzowiny potrzebuje strategii, która złagodzi uzależnienie Polski od importu prosiąt z Danii oraz odbuduje krajowe pogłowie macior. Rocznie importujemy ponad 6 mln prosiąt z tamtego kierunku, a krajowe pogłowie loch spada od wielu lat. Powinniśmy dążyć do osiągnięcia samowystarczalności w produkcji wieprzowiny. Od 2008 roku Polska więcej importuje niż eksportuje, a problem ten się pogłębia. Należy zapewnić skuteczną walkę z ASF. Do tej pory, w 2023 Inspekcja Weterynaryjna zlikwidowała 30 ognisk choroby u świń oraz 2354 ogniska u dzików. Jest to więcej niż w całym roku 2022 (świnie 14, dziki 2113 ognisk). Należy wzmocnić pozycję negocjacyjną rolników w łańcuchu dostaw poprzez wprowadzenie cen referencyjnych krajowych tuczników i prosiąt, ustalanych na tydzień do przodu. Konieczne jest zniesie-

nie barier hamujących rozwój sektora, takich jak przewlekłe postępowania w sprawie pozwoleń budowlanych, ograniczenia w obrocie i zagospodarowaniu gnojowicy jako nawozu naturalnego oraz uwzględnienie w planach przestrzennego zagospodarowania nowych lokalizacji pod budowę chlewni produkujących prosięta. Niezbędne jest wsparcie finansowe dla działań inwestycyjnych ze strony państwa powiązane ze wsparciem technicznym. Złożoność problemów jest tak duża, że można je rozwiązać tylko przy ścisłej współpracy organizacji branżowych z wieloma resortami. Niezbędne jest pilne uchwalenie specustawy, która w sposób kompleksowy zapewniłaby rozwój sektora.

2. Proszę podać, jakimi trzema najważniejszymi cechami powinien charakteryzować się nowy szef gabinetu rolnictwa?

Nowego szefa gabinetu rolnictwa powinna cechować umiejętność współpracy zarówno z organizacjami branżowymi, jak i innymi resortami, w których gestii będą kluczowe sprawy dla rozwoju sektora wieprzowiny. Będziemy współpracować z każdym ministrem, który zostanie powołany na to stanowisko.

GRZEGORZ BRODZIAK RZECZNIK PRASOWY POLSKIEJ FEDERACJI ROLNEJ

1. Jakie są trzy najpilniejsze sprawy, którymi powinien zająć się nowy minister rolnictwa?

Polskie rolnictwo, podobnie jak całe rolnictwo europejskie doświadcza od kilku lat swojego polikryzysu - sektor dotknęła pandemia, wojna w Ukrainie, a także nasilające się skutki zmian klimatycznych. Lista oczekiwań środowiska rolniczego wobec nowego ministra jest zapewne długa. Moim zdaniem niezbędne będzie niezwłoczne podjęcie działań w kilku perspektywach jednocześnie i we współpracy z innymi powiązаныmi resortami.

W perspektywie krótkoterminowej - w odniesieniu do zawirowań na naszym rynku związanych z napływem tańszych produktów rolnych z Ukrainy - poprzez nawiązanie konstruktywnego dialogu ze stroną ukraińską i wdrożenie rozwiązań pozwalających polskiemu sektorowi rolno-spożywczemu wykorzystać tańsze surowce rolne i jednocześnie uruchomienie działań pozwalających skutecznie przesyłać nadwyżki tych surowców do krajów trzecich. W tym działaniu powinno znaleźć się zadbanie o to, aby do naszego kraju nie docierały produkty niespełniające unijnych norm, ale jednocześnie stworzenie warunków dla rozwoju towarowego i wyspecjalizowanego chowu zwierząt (szczególnie dla dziesiątkowanego sektora trzody chlewnej), rozwoju sektora biopaliw oraz dla przetwórstwa produktów rolnych, a także kreowanie warunków pozwalających producentom rolnym przechodzić do sektorów generujących wyższe marże. W perspektywie średnioterminowej i długoterminowej - opracowanie i wdrożenie długofalowej polityki rolnej uwzględniającej najważniejsze wyzwania, z którymi mierzy się polskie rolnictwo:

- nieefektywna struktura polskiego rolnictwa, brak definicji rolnika aktywnego, kierowanie nadmiernego wsparcia do tzw. gospodarstw socjalnych, które nie mają potencjału do niezbędnej transformacji technologicznej, środowiskowej i klimatycznej. Niezbędny jest zatem przegląd KPS tak, aby większa ilość środków trafiła na cele inwestycyjne - do gospodarstw posiadających potencjał rozwojowy. Konieczne jest tworzenie warunków prawnych i ekonomicznych sprzyjających powiększaniu gospodarstw rolniczych, wzmocnieniu ich efektywności i trwałości,
- zadbanie o harmonijny rozwój rolnictwa tak, aby powstawały coraz silniejsze i nowocześniejsze gospodarstwa, zdolne choć w pewnym zakresie konkurować z rolnictwem ukraińskim i współpracujące z mniejszymi, specjalistycznymi gospodarstwami dbającymi o bio-

różnorodność, produkującymi na rynki lokalne. Należy wprowadzać rozwiązania pozwalające wykorzystać synergię w takiej współpracy, a nie dzielić i antagonizować z uwagi na wielkość czy rodzaj produkcji,

- zatrzymanie rozpadu nowoczesnych towarowych gospodarstw rolnych, które mają problemy z przedłużaniem umów dzierżawy na skutek niekonstytucyjnej, w ocenie wielu prawników, zmiany ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa z 2011 r. Tutaj koniecznym działaniem jest stworzenie mądrej ustawy o dzierżawie,
- przeciwdziałanie zmianie klimatu poprzez planowane w ramach europejskich strategii zmiany w funkcjonowaniu rolnictwa, w tym stworzenie dobrych warunków dla wykorzystania potencjału rolnictwa w redukcji emisji gazów cieplarnianych (energia odnawialna na terenach wiejskich, w szczególności biogazownie rolnicze, sekwestracja dwutlenku węgla, kredyty węglowe itd.) Sektor rolny musi uwzględniać nowe regulacje wynikające z założeń Europejskiego Zielonego Ładu i jego strategii („Od pola do stołu” i „Zachowania bioróżnorodności”), co wpłynie na wzrost kosztów produkcji. Potrzebna jest rzetelna debata i konsultacje z ekspertami i naukowcami na temat EZŁ i Planu Strategicznego WPR, aby w pełni wykorzystać szanse związane z zieloną i cyfrową transformacją rolnictwa,

- podjęcie działań wspierających zrozumienie przez społeczeństwo wagi rolnictwa jako sektora dostarczającego żywność, surowce do paliw i energii odnawialnej i będącego rozwiązaniem dla kryzysu klimatycznego.

2. Proszę podać, jakimi trzema najważniejszymi cechami powinien charakteryzować się nowy szef gabinetu rolnictwa?

Przyszły minister rolnictwa powinien być doświadczonym politykiem, potrafiącym sprawnie poruszać się w bardzo zróżnicowanym polskim sektorze rolnym i podejmować mądre, czasem trudne decyzje umożliwiające jego niezbędną transformację, a jednocześnie posiadającym umiejętność profesjonalnego reprezentowania naszego rolnictwa na szczeblu Unii Europejskiej. Powinien posiadać umiejętność prowadzenia dialogu i kreowania współpracy między różnymi podmiotami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi, reprezentującymi interesy całego łańcucha wartości: rolników, konsumentów, przetwórców i handlowców.

3. Kto, według pana, jest osobą, która ma największe kompetencje, by stanowisko ministra rolnictwa, objąć?

Niestety, nie znam nazwiska tej osoby...

